

UNIT
11

BAHASA KEBANGSAAN

GERAKAN DEKAD BAHASA KEBANGSAAN

Ikrar Setia Bahasa

Kami rakyat Malaysia
Berikrar akan terus memperjuangkan
bahasa Melayu sebagai;

Bahasa yang mencipta kedaulatan negara,
bahasa kesatuan politik,
ekonomi, budaya, sosial, pendidikan,
sains dan teknologi
serta pembangunan negara
bagi menjamin
kelangsungan bangsa Malaysia

Bahasa yang menjaga dan memupuk
kebebasan intelektual serta memerdekakan
pemikiran bangsa dan

Bahasa yang membawa, memelihara, mencipta,
serta mengembangkan ilmu dan tamadun negara
hingga ke peringkat dunia.

Sesungguhnya kami bertekad akan
meneruskan perjuangan ini.

Sinopsis

Bahasa Melayu ialah bahasa kebangsaan negara kita. Penggunaan bahasa kebangsaan dapat memupuk semangat patriotik dan jati diri bangsa. Unit ini akan membincangkan kedudukan bahasa kebangsaan dan bahasa lain dalam Perlembagaan Persekutuan, menyatakan peranan bahasa kebangsaan, menerangkan institusi yang terlibat untuk mempertahankan kedudukan bahasa kebangsaan serta menghuraikan cabaran penggunaan bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan.

Apakah yang akan anda pelajari?

1. Kedudukan bahasa kebangsaan dan bahasa lain dalam Perlembagaan Persekutuan.
2. Peranan bahasa kebangsaan.
3. Institusi yang terlibat bagi mempertahankan kedudukan bahasa kebangsaan.
4. Cabaran penggunaan bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan.

BULAN بولن بهاس كېڤڤساڤان BAHASA KEBANGSAAN Peringkat Sekolah

Anjuran bersama

KEMENTERIAN PENDIDIKAN MALAYSIA

Dewan Bahasa
dan Pustaka

Sekolah Kebangsaan (1)
Jalan Batu Tiga, Klang,
Selangor Darul Ehsan.

NILAI TERAS SIVIK

Kasih sayang

Asas Kemahiran Pemikiran Sejarah

1. Meneroka kepentingan bahasa kebangsaan dalam Perlembagaan Persekutuan.
2. Memahami susunan dan konversi (pertukaran) masa berkenaan dengan peranan bahasa kebangsaan.
3. Memahami isu dan masalah pada masa lalu bagi meningkatkan kesedaran tentang kedudukan dan kepentingan bahasa kebangsaan.
4. Menerangkan perubahan dan kesinambungan berkaitan dengan cabaran bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan.

Kedudukan Bahasa Kebangsaan

Bahasa Melayu ialah bahasa kebangsaan dan bahasa rasmi negara kita. Kedudukan bahasa Melayu sebagai bahasa rasmi termaktub dalam Akta Bahasa Kebangsaan 1963/67. Kepentingan bahasa Melayu sebagai bahasa ilmu diwartakan dalam Akta Pelajaran 1961 dan Akta Pendidikan 1996. Pada masa yang sama, masyarakat pelbagai kaum di Malaysia boleh menggunakan bahasa lain seperti bahasa Mandarin, bahasa Tamil dan bahasa Inggeris dalam komunikasi harian mereka.

1

Selamat pagi, semua. Bulan ini sekolah kita mengadakan sambutan Bulan Bahasa Kebangsaan peringkat sekolah. Kelab Sejarah juga terlibat dalam sambutan ini.

Perkara 152. Bahasa kebangsaan.

- (1) Bahasa kebangsaan ialah bahasa Melayu dan hendaklah dalam tulisan yang diperuntukkan melalui undang-undang oleh Parlimen:

Dengan syarat bahawa -

- (a) tiada seorang pun boleh dilarang atau dihalang daripada menggunakan (selain bagi maksud rasmi), atau daripada mengajar atau belajar, apa-apa bahasa lain;

(Sumber: Asmah Haji Omar, 2015. *Dasar Bahasa Kebangsaan: Sejarah Memartabatkan Bahasa Kebangsaan dan Bahasa Rasmi Malaysia*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka)

6

Ya, boleh, Wilson. Seperti yang tertulis dalam buku ini, bahasa Melayu merupakan bahasa kebangsaan tetapi bahasa lain masih boleh digunakan dalam komunikasi harian mereka.

Cepat Jawab

Apakah bahasa kebangsaan negara kita?

2

Menariknya, Dayang Zetty. Saya pernah menghadiri sambutan Bulan Bahasa Kebangsaan peringkat negeri Selangor pada tahun lepas di Shah Alam. Sambutan tersebut menggunakan bahasa Melayu.

3

Elizabeth, mengapakah bahasa Melayu menjadi bahasa komunikasi semasa sambutan Bulan Bahasa Kebangsaan?

4

Saya tolong jawabkan. Bahasa Melayu menjadi bahasa komunikasi kerana bahasa Melayu merupakan bahasa kebangsaan negara kita.

5

Begitu rupanya. Patutlah dalam setiap acara rasmi negara menggunakan bahasa Melayu. Adakah kita masih boleh menggunakan bahasa lain selain bahasa kebangsaan?

Bahasa kebangsaan merupakan warisan negara yang mesti dibanggakan. Setiap warganegara haruslah menggunakan dan menghormati bahasa kebangsaan.

9.4.1
K9.4.5

Nota
Guru

Bimbing murid memahami bahasa kebangsaan negara kita.

Peranan Bahasa Kebangsaan

Bahasa kebangsaan mempunyai pelbagai peranan untuk membangunkan negara. Sebagai rakyat Malaysia, kita mesti yakin dan bangga untuk menggunakan bahasa kebangsaan dalam komunikasi pada setiap masa.

PERANAN BAHASA KEBANGSAAN

Lambang Jati Diri

Bahasa kebangsaan berperanan sebagai lambang negara Malaysia di persada dunia dan perakuan jati diri rakyat Malaysia.

Asas Pembinaan Negara

Masyarakat berbilang kaum memerlukan satu bahasa yang difahami oleh semua kaum sebagai panduan.

Apakah peranan keluarga untuk membentuk penggunaan bahasa kebangsaan yang betul?

Cepat Jawab

Apakah bahasa yang digunakan dalam urusan rasmi di mahkamah?

AKTIVITI

Dengan menggunakan pelbagai sumber, nyatakan kepentingan menggunakan bahasa kebangsaan dengan betul dalam pertuturan dan penulisan.

Bahasa Persuratan

Bahasa kebangsaan digunakan dalam karya persuratan. Contohnya, pantun, syair dan novel.

Bahasa Perhubungan

Bahasa kebangsaan merupakan bahasa komunikasi antara masyarakat berbilang kaum di negara kita dan peringkat serantau.

Bahasa Undang-undang

Bahasa kebangsaan digunakan dalam urusan rasmi di mahkamah.

Bahasa Ekonomi

Bahasa kebangsaan digunakan dalam kegiatan ekonomi di negara kita.

Bahasa Pentadbiran

Bahasa kebangsaan digunakan dalam urusan rasmi seperti mesyuarat, kursus, taklimat, bengkel dan surat-menyurat.

Bahasa Pendidikan

Bahasa kebangsaan merupakan bahasa pengantar dan penyampaian maklumat dalam sistem pendidikan negara kita.

(Sumber: Asmah Haji Omar, 2015. *Dasar Bahasa Kebangsaan: Sejarah Memartabatkan Bahasa Kebangsaan dan Bahasa Rasmi Malaysia*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka)

Setiap individu haruslah memainkan peranan penting dalam usaha membangunkan negara. Bahasa kebangsaan merupakan alat perhubungan bagi mengeratkan perpaduan dalam kalangan masyarakat.

Institusi yang Mempertahankan Kedudukan Bahasa Kebangsaan

Bahasa kebangsaan dapat memupuk semangat cinta akan negara dalam kalangan masyarakat. Pelbagai langkah dan usaha yang berterusan telah diambil untuk memartabatkan bahasa kebangsaan.

INSTITUSI DAN USAHA MEMARTABATKAN BAHASA KEBANGSAAN

Dewan Bahasa dan Pustaka

Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP) ditubuhkan pada tahun 1956. Antara fungsi penubuhan DBP termasuklah:

- ▶ Membina dan memperkaya bahasa kebangsaan dalam semua bidang.
- ▶ Menerbitkan pelbagai bahan bacaan dalam bahasa kebangsaan.
- ▶ Membakukan ejaan, sebutan dan membentuk istilah.
- ▶ Menggalakkan penggunaan bahasa kebangsaan yang betul dalam semua urusan.

Sistem Pendidikan

- ▶ Penyata Razak (1956) menjadikan bahasa kebangsaan sebagai bahasa pengantar di sekolah kebangsaan.
- ▶ Penyata Rahman Talib (1960) menjadikan bahasa kebangsaan sebagai bahasa pengantar di sekolah dan universiti.
- ▶ Akta Bahasa Kebangsaan 1963/67 diwujudkan.

Cepat Jawab

Bilakah Universiti Kebangsaan Malaysia ditubuhkan?

Universiti Kebangsaan Malaysia

- ▶ Universiti Kebangsaan Malaysia ditubuhkan pada tahun 1970 bagi memartabatkan bahasa kebangsaan sebagai bahasa ilmu.

Bulan Bahasa Kebangsaan

- ▶ Bulan Bahasa Kebangsaan disambut pada setiap bulan Oktober untuk menggalakkan penggunaan bahasa kebangsaan dalam kalangan masyarakat.

DEKAD BAHASA KEBANGSAAN

Dekad Bahasa Kebangsaan

- ▶ Memperkasakan peranan bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan dan bahasa rasmi yang mencakupi pelbagai bidang dan sektor di Malaysia.

MBMMBI

MEMARTABATKAN BAHASA MALAYSIA
MEMPERKUKUH BAHASA INGERIS

MBMMBI

- ▶ Dasar Memartabatkan Bahasa Malaysia, Memperkukuh Bahasa Inggeris (MBMMBI) diperkenalkan pada tahun 2012.

Mengapakah kita perlu memartabatkan bahasa kebangsaan?

Memartabatkan bahasa kebangsaan merupakan tanggungjawab semua dan perlu disemai dalam kalangan masyarakat. Bahasa kebangsaan mencerminkan jati diri dan identiti negara.

9.4.3
K9.4.7

Bimbing murid memahami institusi yang terlibat untuk memartabatkan bahasa kebangsaan.

Cabaran Penggunaan Bahasa Melayu sebagai Bahasa Kebangsaan

Rakyat Malaysia tanpa mengira kaum haruslah fasih menggunakan bahasa kebangsaan. Penggunaan bahasa kebangsaan yang menyeluruh dapat melahirkan sebuah negara maju. Bahasa Melayu merupakan bahasa kebangsaan yang digunakan dalam urusan rasmi. Walaupun terdapat pelbagai cabaran, kedudukan dan penggunaan bahasa kebangsaan perlu diperkukuh supaya fungsinya sejajar sebagai identiti negara.

Komunikasi Harian

Bahasa Melayu sering kali digunakan bersama-sama dengan bahasa lain dalam komunikasi harian. Sebagai rakyat, kita perlu mengutamakan penggunaan bahasa Melayu.

CABARAN PENGGUNAAN BAHASA MELAYU SEBAGAI BAHASA KEBANGSAAN

Sikap Penutur

Sikap penutur yang malu atau tiada kesungguhan lebih menyukarkan usaha untuk memartabatkan bahasa kebangsaan. Setiap rakyat Malaysia mesti yakin dengan keupayaan dan kemampuan bahasa kebangsaan.

(Sumber: Asmah Haji Omar, 2015. *Dasar Bahasa Kebangsaan: Sejarah Memartabatkan Bahasa Kebangsaan dan Bahasa Rasmi Malaysia*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka)

Bidang Teknologi Maklumat

Teknologi maklumat pada masa ini amat penting. Kebanyakan alat dan aplikasi teknologi maklumat menggunakan bahasa Inggeris.

Latar Belakang Keluarga

Ibu bapa atau keluarga perlu memberikan semangat dan tunjuk ajar kepada anak-anak dalam penggunaan bahasa kebangsaan yang betul.

Bidang Pendidikan

Cabaran dalam penggunaan bahasa kebangsaan dalam kalangan murid wujud kerana mereka cenderung menggunakan bahasa ibunda atau dialek mereka semasa proses pembelajaran.

Penggunaan Bahasa Rojak

Penggunaan bahasa kebangsaan dalam sesuatu majlis atau media sosial banyak mencampuradukkan bahasa. Penyusunan ayat, kosa kata dan sebutan sering disalahgunakan oleh masyarakat.

Glosari

Bahasa Rojak: Bahasa yang bercampur aduk kata-kata yang digunakan oleh penuturnya.

Sebagai warganegara Malaysia, kita seharusnya berbangga dan memartabatkan bahasa Melayu sebagai bahasa perpaduan serta identiti negara. Walaupun terdapat banyak cabaran, kita haruslah sentiasa berusaha memartabatkan bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan.

Bahasa Jiwa Bangsa

Lagu *Bahasa Jiwa Bangsa* merupakan lagu yang dicipta untuk menaikkan semangat menggunakan bahasa kebangsaan. Melalui lirik lagu tersebut, kita dapat fahami bahawa lagu *Bahasa Jiwa Bangsa* menyeru rakyat Malaysia agar menggunakan bahasa kebangsaan dalam kehidupan harian. Melalui bahasa, rakyat yang berbilang kaum dapat disatukan.

LAGU BAHASA JIWA BANGSA

Gunakanlah bahasa kebangsaan kita
Marilah amalkan ramai-ramai
Bahasalah menyatukan kita semua
Yakinlah bahasa jiwa bangsa

Marilah mari rakyat semua
Buktikan taat setia dengan satu bahasa
Maju bangsa dan maju negara
Megahkan bahasa kita
Bahasa jiwa bangsa

Lagu/lirik: Dol Ramli

Lagu *Bahasa Jiwa Bangsa*.

Mengapakah bahasa kebangsaan dikatakan bahasa jiwa bangsa?

Rakyat Malaysia haruslah menguasai bahasa kebangsaan. Penggunaan bahasa kebangsaan membuktikan rakyat bersatu serta memahami antara satu sama yang lain. Kita seharusnya yakin dan bangga untuk menggunakan bahasa kebangsaan walau di mana-mana kita berada.

Kedudukan Bahasa Kebangsaan

- ★ Bahasa Melayu merupakan bahasa kebangsaan dan bahasa rasmi negara.
- ★ Kedudukan bahasa Melayu sebagai bahasa rasmi termaktub dalam Akta Bahasa Kebangsaan 1963/67.
- ★ Masyarakat pelbagai kaum di Malaysia boleh menggunakan bahasa lain dalam komunikasi harian mereka.

Peranan Bahasa Kebangsaan

★ Asas pembinaan negara.	★ Bahasa perhubungan.
★ Lambang jati diri.	★ Bahasa ekonomi.
★ Bahasa pentadbiran.	★ Bahasa persuratan.
★ Bahasa undang-undang.	★ Bahasa pendidikan.

Institusi dan Usaha Memartabatkan Bahasa Kebangsaan

- ★ Sistem pendidikan.
- ★ Dewan Bahasa dan Pustaka.
- ★ Universiti Kebangsaan Malaysia.
- ★ Dasar Memartabatkan Bahasa Malaysia, Memperkukuh Bahasa Inggeris (MBMMBI).
- ★ Bulan Bahasa Kebangsaan.
- ★ Dekad Bahasa Kebangsaan.

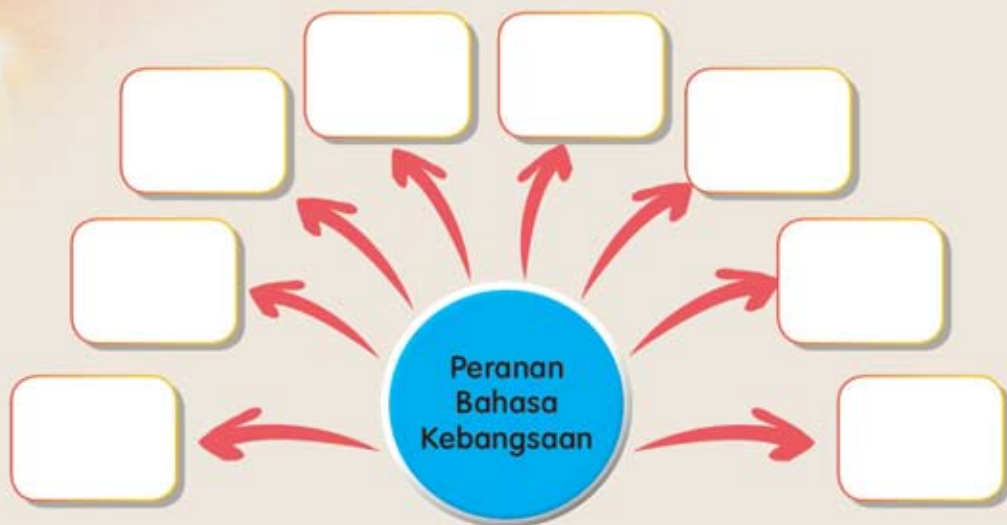
Cabaran Penggunaan Bahasa Melayu sebagai Bahasa Kebangsaan

- ★ Penggunaan bahasa rojak.
- ★ Dalam bidang pendidikan.
- ★ Sikap penutur.
- ★ Latar belakang keluarga.
- ★ Bidang teknologi maklumat.
- ★ Komunikasi harian.

Unit ini telah memberikan pemahaman tentang kedudukan, peranan, cabaran dan institusi yang mempertahankan bahasa kebangsaan negara kita. Murid akan mempelajari dan memahami bunga kebangsaan dalam unit seterusnya.

A. Nyatakan peranan bahasa kebangsaan untuk membangunkan negara.

B. Isi tempat kosong dengan jawapan yang betul.

- 1 Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu telah meletakkan bahasa Melayu sebagai _____.
- 2 Bahasa kebangsaan mesti digunakan dalam urusan _____ seperti mesyuarat atau taklimat.
- 3 Masyarakat pelbagai kaum di Malaysia _____ menggunakan bahasa lain.
- 4 Bulan Bahasa Kebangsaan disambut pada bulan _____ pada setiap tahun.
- 5 Lagu *Bahasa Jiwa Bangsa* menyeru rakyat Malaysia agar menggunakan bahasa _____ dalam kehidupan.

Masyarakat yang menggunakan bahasa kebangsaan dengan betul dapat menjadikan bahasa kebangsaan sebagai identiti negara yang dibanggakan.

Universiti Hankuk, Korea Selatan

Universiti Ohio, Amerika Syarikat

Universiti Victoria, Wellington, New Zealand

Universiti Pengajian Asing, Beijing, China

Antara universiti di luar negara yang menawarkan pengajian bahasa Melayu.

(Sumber: Koleksi Dewan Bahasa dan Pustaka)

Diri

Menguasai dan menjiwai bahasa kebangsaan dapat menanam jati diri dan cinta akan negara.

Masyarakat

Semangat cinta akan negara dapat melahirkan masyarakat yang saling menghormati dan bersatu padu.

Negara

Masyarakat yang bersatu padu dapat mewujudkan negara yang dihormati seluruh dunia.